

Robotassisteret fjernelse af prostata gennem urinblæren

Til patienter og pårørende

(Simpel transvesikal prostatektomi- Freyers)

Prostata er en kirtel, der omgiver den øverste del af urinrøret. Prostata er ansvarlig for produktion af sædvæske. Prostata vokser gennem årene, og symptomer på forstørret prostata vil ofte være hyppig vandladning, især om natten, slap stråle, besværet start på vandladningen og fornemmelse af dårlig blæretømning.

Patienter med disse symptomer og en godartet prostata på over 100 gram, kan tilbydes denne operation. Ved operationen åbnes blæren og store dele af prostata fjernes, så kun den yderste skal af prostata efterlades.

Indlæggelsen forventes at vare 1-2 dage.

DET AMBULANTE BESØG

Du møder til ambulant forberedelse før operationen. Her informeres du grundigt om din sygdom og behandlingsmuligheder. Du vil samtidig blive forberedt på, hvad der rent praktisk skal ske i forbindelse med din operation, bivirkninger og genoptræning.

- Du skal have taget blodprøver og eventuelt EKG (hjerreelektrogram)
- Tale med en læge, sygeplejerske og narkoselæge.
- Få forklaring om hårfjernelse i operationsområdet. Håret fra brystet og ned til og med pungen skal fjernes med maskine (Skraber må ikke benyttes)
- Få taget mål til støttestrømper
- Hvis du får blodfortyndende medicin, vil der blive lagt en plan for dette ved forundersøgelsen

SÅDAN FORBEREDER DU DIG TIL OPERATION

- Du skal være FASTENDE 6 timer før operationen, læs om fasteregler på www.svs.dk/fasteregler
- Om morgenen tages et bad og håret vaskes- ingen creme, makeup, neglelak eller smykker
- Bedøvelse: læs mere www.svs.dk/føroperation-eller-undersøgelse
- Eget medicin medbringes
- Medbring på operationsdagen en urinprøve med urin fra samme dag

Det er vigtigt, at du overholder disse regler af hensyn til din sikkerhed under operationen. Operationen bliver aflyst, hvis du ikke har overholdt fastereglerne.

Rygning

For at fremme sårhelingen og minimere risiko for komplikationer anbefaler vi, at du stopper med at ryge 6 uger før din operation og vedholder rygestoppet efter operationen.

Følg Sundhedsstyrelsens anbefalinger vedr. rygning.

Vi gør opmærksom på, at Sydvestjysk Sygehus er røgfrit. Har du behov for at ryge, har sygehuset en rygepavillon.

Robotassisteret fjernelse af prostata gennem urinblæren

Alkohol

Hvis du normalt drikker mere end 4 genstande om dagen, råder vi dig til at stoppe helt med at drikke alkohol mindst 4 uger før din operation. Følg Sundhedsstyrelsens anbefalinger

INDLÆGGELSESFORLØBET

På operationsdagen møder du fastende på sengeafsnit D5.

HVORDAN FOREGÅR OPERATIONEN?

- Operationen varer ca. 2-3 timer, hvor du vil være i fuld bedøvelse.
- Selve operationen foregår gennem 4 små snit og en større åbning på ca. 4 cm nedadtil på maven, hvor prostata fjernes. Via et af de små snit vil der blive pustet luft ind i bughulen, så lægen får bedre oversigt. Disse huller er lukket af clips, som fjernes ved din egen læge efter 10 dage
- Ved operationen bliver der lagt et kateter op i blæren via urinrøret. Kateteret skal fjernes hos din egen læge, 5 dage efter operationen
- Ved operationen bliver der lagt en drænslange ind i maven, som leder væske/blod væk fra bughulen. Drænet kan fjernes dagen efter på afdelingen.
- I nogle tilfælde er kirurgen nødt til at ændre operationen fra en kikkertoperation til en åben operation af sikkerhedsmæssige hensyn. Ved en åben operation er åbningen i bugvæggen noget større og kræver en lidt længere indlæggelse og en længere genoptræning.

EFTER OPERATIONEN

- Du vil få tilført væske via et drop, der ligger inde i en blodåre på håndryggen. Dette fjernes, når du selv er i stand til at indtage tilstrækkeligt væske. Du skal drikke 2 liter dagligt, de første uger efter operationen
- Du bliver instrueret i lungefunktionsøvelser af en fysioterapeut
- Du kan som regel få fjernet drænet dagen efter operationen
- Du kan efter operationen opleve kraftig vandladningstrang til trods for, at du har kateter. Du får blæredæmpende medicin under operationen, men det er vigtigt at du siger til, hvis du oplever disse gener efter operationen
- Du kan opleve smerter i operationsfeltet, men også i skulderen. Skuldersmerterne skyldes påvirkning af den luft, der blev pustet ind i bughulen under operationen. Dette er ikke farligt, og vil fortage sig i løbet af nogle dage. Som regel vil du være smertedækket på en behandling med Paracetamol og Ibuprofen. Hvis du alligevel har smerter, er det vigtigt at du gør opmærksom på dette, så du kan få en optimal smertebehandling.
- Det er overordentligt vigtigt at spise tilstrækkeligt for at få en god sårheling og nedsætte risikoen for infektioner. Mange har kvalme og nedsat appetit i starten, og her er det vigtigt at gøre plejepersonalet opmærksom på dette, da de i mange tilfælde kan afhjælpe kvalmen.
- Allerede på operationsdagen får du hjælp til at komme op at sidde og får tilbudt en gåtur på stuen. Det er vigtigt at blive mobiliseret hurtigt, da det fremmer sårhelingen og nedsætter risikoen for komplikationer.
- Plejepersonalet vil i samarbejde med dig, stille mod at du kan spise aftensmad oppe i en stol, og sammenlagt være oppe ca. 2 timer den første dag

UDSKRIVELSE OG KONTROL EFTER OPERATIONEN

Det forventes at du kan udskrives 1-2 dage efter operationen hvis:

- Du er tilfredsstillende smertedækket med tabletter
- Du kan drikke og spise tilstrækkeligt
- Det er sikret at sårhelingen forløb normalt
- Dine blodprøver er tilfredsstillende
- Du har haft luft-afgang (prutter)
- Du er selvhjulpent, så du kan klare de nødvendige dagligdags gøremål

Robotassisteret fjernelse af prostata gennem urinblæren

- Du kan mærke, at du har fået det godt og er tryk ved tanken om at komme hjem
- Efter operationen må du løfte til smertegrænsen
- 10 dage efter operationen skal clipsene i operationssårene fjernes hos din egen læge. Du vil få en speciel tang med hjem til dette.
- Du skal undgå havbade, karbad og svømmehal indtil clipsene er fjernet
- Du får telefonsvar på histologien (undersøgelsen af vævet fra operationen) 8 uger efter operationen.

Det skal du være opmærksom på, når du kommer hjem

De første uger efter operationen skal du drikke rigeligt (ca. 2 liter dagligt)

Du må gerne bevæge dig, og være aktiv i den grad din krop tillader det. Du skal undgå større fysiske aktivitet eksempelvis cykling, løb og samleje de første 2 uger, idet det øger risikoen for blødning.

Almindeligvis kan man genoptage sit arbejde efter 10-14 dage. I tilfælde af tungt løftarbejde, først efter 3 uger.

Det er ikke ualmindeligt, at de første efter 4-8 uger efter operationen er lidt blod, grums og urenheder i urinen, hvorfor det er vigtigt at drikke rigeligt. Når sårskorperne efter 8 uger er afstødt, vil de fleste gener være overstået.

I sjældne tilfælde kan urinen blive så blodigt, at du ikke kan lade vandet, hvorfor du skal kontakte din egen læge eller vagtlæge.

SØG LÆGE, HVIS:

- Du ikke kan lade vandet
- Du får smerter og trykken over blære- og/eller nyreregion.
- Du får feber (temperatur over 38,5)
- Du får kraftig svie ved vandladning og/eller ildelugtende urin.
- Du får smerter, hævelse eller sivning fra operationssårene.

Særlig opmærksomhed

Hvis du oplever et eller følgende symptomer på indre blødninger:

- Stor hævelse i bughulen/maven eller brystkassen
- Kraftige smerter i bughulen/maven eller brystkassen
- Hurtig eller svag puls
- Følelse af kortåndethed

Hvis du oplever en eller flere af symptomerne nedenfor, samtidig med du får det dårligere, kan det også være et tegn på indre blødning:

- Kvalme
- Svimmelhed
- Træthed og utilpashed
- Tørst

Du skal kontakte Urinvejskirurgisk ambulatorium på telefon 7918 2316 på hverdage mellem 8.30-12.00. Torsdag mellem 9-12. Uden for dette tidsrum kontaktes kirurgisk mellemvagt på 7918 2000- spørg efter kirurgisk mellemvagt.

Husk at gøre lægen opmærksom på, at du har fået fjernet prostata ved kikkertkirurgi.

Robotassisteret fjernelse af prostata gennem urinblæren

Råd og vejledning efter operationen

Du er stadig træt efter operationen. Du er stadig småt spisende. Det plejer at tage ca. 4-8 uger før alt er helt normalt igen.

Smerter

De allerfleste har kun lette sårsmarter ved udskrivelsen og klarer sig med almindelig Paracetamol og gigttabletter(Ibumetin). Det er ret almindeligt at have ubehag i maven på grund af forstoppelse, eller fordi tarmen fungerer uregelmæssigt. Her kan du med fordel fortsætte med pulver Movicol, for at holde gang i maven.

Ernæring

De fleste har fortsat mere nedsat appetit end vanligt ved udskrivelsen. Måltiderne bør derfor indeholde ekstra meget energi (fedt) og protein (kød, mælk, ost, æg mv.), indtil du spiser normalt. Du bør stile mod at holde vægten efter operationen, uanset om du er tynd eller kraftig, for ellers svækkes du unødigt og heler dårligere. En del undrer sig over, at mad smager forkert efter operationen. Mange fortæller, at maden smager pap-agtig eller metallisk. Det er operationen og helingen, som gør, at maden smager anderledes og vi kan berolige med, at din smagsevne bliver fuldstændig normal igen. Når appetitten er normal efter ca. 4 uger skal man genindføre den mere grove fiberrige, grønne kost, der er sund i det lange løb.

Tarmfunktion

Det er normalt, at tarmen kan fungere mere uregelmæssigt end sædvanligt i flere måneder efter operationen. Mange har også mere luft i maven i den første tid. Hvis maven går i stå eller afføringen bliver meget fast kan afføringsmedicin komme på tale i en overgangsperiode.

Hvem skal du kontakte?

I de første 24 timer efter udskrivelsen skal du kontakte Urinvejskirurgisk Sengeafsnit D5 på tlf.nr. 79 18 55 67. Herefter skal du kontakte egen læge, med mindre der er mistanke om indre blødning, se under særlig opmærksomhed.